

"HAZADNAK
RENDELTELENNÜL
LÉGY HIVE, ÓH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁGI"

Adósság-rendezés, adó-mentesség

A képviselőház újra összeült a kormány egy csomó nagyfontosságú törvényjavaslattal állt elő. A gazdádósságokat rendezik, köztük építések lehetőségét akarják megteremteni. Ebből az alkalmából a gazdasági szakemberek is nyilatkoztak és mindegyik megállapítja, hogy az általános közhangulat ma már emelkedik. Sokkal kisebb azoknak a száma, akik csüggedten nyilatkoznak a helyzetről. A lelkek már visszatérően van a bizalom, igaz, ami nélkül eredményt nem lehet elérni.

Öt évvel ezelőtt, 1928 év végén a tőke lassan visszavonult minden vállalkozástól és hallatlan sokáig maradt a háttérben. Angliában ma már tudunk a gazdasági mélypontról és Magyarországon is előkerül az évek óta rejtgetett pénz és lassan-lassan megtermékenyíti a gazdasági életet.

Valamennyi gazdasági szakember megegyezik abban, hogy csak a leghasznosabb célokra szabad fordítani az állam pénzt. Mindezekelőtt utakat kell építeni, erre az idegenforgalom fejlődése miatt is szükség van. Az országba vezető főutvonalak most már valóban kitűnnek is, legfeljebb a mellékutak nem elégségesek. Az utépítést azért is tovább kell folytatni, mert erre

a keresetre a nincstelenek szorulnak rá leginkább.

Nagyon sürgetik a városokban a házadómentesség további fentartását is. Ma már csak úgy lehet az építkezést előmozdítani, ha a város és az állam különböző kedvezményeket helyez kilátásba az építető számára. Így sikerül mégis csak munkaalkalmakat teremteni, mely mindenél fontosabb.

A gazdasági szakemberek nyilatkozatából kiderült, hogy mégis csak dereng már valami. Talán végre vége szakad az Óháza megpróbáltatásának.

FAHOZ SZÜGEZETT NYELVEL AKAR ÉLNI EGY HÓNAPI EG Y FAKIR

Budapesti egy Rojo nevű fakir hívtelennek látszó dolgot mutat be. A mutatvány az kezdődik, hogy a fakir ki nyújtja a nyelvét, egy hosszú ezüstszöggel rászögezik a fára. Az ezüstszög hatósági orvos jelenlétében zsinórral a deszkákra erősítik, úgyhogy azt nem lehet eltávolítani. A fakir ebben a helyzetben akar maradni három napig. A mutatványnál egyébként egyetlen csepp vér sem serkent ki a fakir nyelvéből.

MATYÁSFÖLD A KELETI LEGIPOSTA GYÜJTŐHELYE

A holland posta a napokban helyet üzembe a "Postjager"-t, a Postavadást, azt a hárommotoros gépet, amelynek az a rendeltetése, hogy Amszterdamból négy nap alatt repüljön el a holland gyarmatok fővárosaiba, Batáviába, onnét pedig három nap alatt szálljon vissza Amszterdamba. A "Postjager"-t már Hollandiában kipróbálták és a szakemberek a gépet alkalmasnak tartják a rendkívüli feladat megoldására. Az alakra is rendkívül különös és érdekes repülőgép Rotterdamban készült és három amerikai "Wright" "Whirlwind"-motorral van felszerelve. Óránkénti sebessége 250 mérföld.

Miután az amszterdami távolság 9,000 mérföld, a "Postjager" éjjel-nappal repül és csak pár percet érinti a fontosabb repülőtereket. A "Postjager" először próbautra indult és így felkereste a matyásföldi repülőteret is, ahol benzint vett fel. A világ leggyorsabb légi postája azonban a jövőben is legfőképpen a hollandiai légi vonalon Matyásföld mint kelet-európai postai gyűjtőállomás szerepel.

NEW YORK városa 900 millió gallon vizet használ naponta.

2 ÉVI HALADÉK AZ ADÓSOKNAK

A gazdádóssági rendelet kiadását nagy érdeklődés előzte meg, mivel híre járt, hogy eddigi munkássága legjelentősebb mozzanatának tartja a kormány.

A rendelet kimondja, hogy 2 éves átmeneti nyugalmi helyzetet teremt, amely idő alatt a gazdádósságok, ha bizonyos fizetésekkel teljesítenek, véde van a végrehajtási lépések s az árverések ellen. Ez a nyugalmi idő az 1934 és 1935 esztendőket tart. Az október 31-én lejárt gazdádóssági rendeletet az év végéig meghosszabbították, azonban már október 24-től a régi gazdádósságok után 5 1/2 százaléknál nagyobb kamatot szedni nem lehet. Ez az intézkedés két és félszázalékos csökkentést jelent.

A jobban eladódott gazdák, ha nem elégszenek meg a kedvezményekkel, különleges kedvezményt vehetnek igénybe. November 30-ig az illetékes járásbíróstól kérhetik, hogy birtokukat védett birtokká nyilvánítsák és azt a teleknyombe jegyezzék fel. A védett birtok a következő 4%-os kedvezményt élvezik, sőt a súlyosabban eladódottak tiz holdon aluli gazdáknál a tökéreket is leszállítják.

A tiz holdon aluli, illetve a 100 aranykorona tiszta jövedelem aluli védett birtokokra a következő külön intézkedéseket érvényesítik: Ha a bekebelezett adósság a kataszteri tiszta jövedelem harmincszorosát meghaladja, a határon felül a tartozás felét a pénzügyminiszterrel szemben az állam készpénzzel fizeti ki.

MEGHALT A MENTŐK BARÁTJA

Hosszu, kínzó betegség után 72 éves korában meghalt Karátszoni Jenő, aki harminc évig, amíg a budapesti mentőegyesület élén állott, rendkívüli érdemeket szerzett a közhasznú s jótékony egyesület fejlesztése körül. Az összeomlás után sem csökkent szerete a mentők iránt és nem lankadó szorgalommal vett részt a talpraállítás munkájában. Pedig akkor már nehéz anyagi gondjai voltak a dugdazd embernek, mert a szerbek és rumánok nagykitérjedési gazdaságait minden ellenérték nélkül sajtolták ki.

Fiatalkorában európai és afrikai tanulmányutak után vette át a Torontál megyei bányai uradalmat s mintagazdasággá fejlesztette. A rizstermelés meghonosítása, az első modern halgazdaság megteremtése az ő munkájához fűződik.

17 MILLIÓ lélek él az Egyesült Államok területén, akik nem beszéltek. Ebből a számból 8 millió nem polgár, kik közül ötmillióan van munkája.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BACS-BODROG MEGYE

Gergely József Szabadka város volt jegyzője elkeseredésben felakasztotta magát. Háztát és öt láné földjét — a jugoszlávai magyarság kulturmozgalmának legaktívabb szervezője, a szabadkai népkörre hagyta. Ugyancsak öngyilkosságot követett el Szabó Iván 70 éves műszerész, aki a varrógépet a Balkánra bevezette.

FEJÉR MEGYE

A székesfehérvári gazdasági tanfolyamon aranykalászos gazdákká avatták azokat a gazdáljakat, akik négy éven át végzett elméleti tanulás és a gazdasági időben tanusított gyakorlati gazdálkodás után erre a kitüntetésre érdemesek voltak. A gazdáljak igen kiváló eredményt mutattak fel a korszerű gazdasági tudományban és ennek eredményét terménykiállításokkal igazolták.

GYŐR MEGYE

Különös természeti csoda történt Győrszigeten: Gedy Résző kertjében kivirágzott az eperfa. A különös természeti jelenség csodájára jár most a falu.

HAJDU MEGYE

Sárrét, Udvari és Püspökladány között egy teherautó elütötte Herskovics Péter kereskedőt, aki biciklin haladt az országúton. A kereskedő koponyaalapi törést szenvedett és életveszélyes állapotban volt, amikor Debrecenbe szállították. A teherautó továbbszállított a most a csendőrség keresi.

JASZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

Még az idén megkezdik a szolnoki gabonátárház építését. Kanadai mintára Szolnokon hatalmas elevátort építenek. 450.000 pengő foglalkoztatni az építkezésekre. Az öt emeletes új tárház munkálatait máris megkezdtek.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Molnár István géplakatos homokmégyl darálómalmánál súlyos szerencsétlenség történt. A daráló udvarfelől részén a főtengety vége kiáll a falból. A tengely elkapta az udvaron játszódozó Rigó Róza kislány ruháját, felcsavarta és a szerencsétlen gyermeket szélmalomként forgatta. Rigó Róza koponyája a rettenetes ütésként egészen összezuhanott. A gépet megállították, de segíteni már nem tudtak, mert a gyermek rövidesen meghalt.

SOMOGY MEGYE

Iharosberényben szépen fejlett kétéves zergebakot lőttek. Az eltévedt zergebak ily hosszú boldogására eddig még nem volt példa. A zergék legközelebbi hazája "Somogy-ország" határáról háromszáz kilométernyire kezdődik.

SZABOLCS MEGYE

Nemcsak Budapest, hanem Európa ugyszólván minden egyes országa felé csak egy ömlik a híres szabolcsi róza-burgonya és fejeskáposzta. A budapesti rendező-pályaudvarok vágányain egymásután sorakoznak az irányításra váró szabolcsmegegyi vagonok. A következő berakodó-állomások nevei olvashatók a vasuti teherkocsikon: Nyírbátor, Nyírbogát, Nyíradony, Nyírábrány, Nyírbogdány, Napkor, Apagy, Nyírmada, Kisvárd, Nyírbakta, Nyíregyháza, Vásárosnamény, Nagykálló, Kállósején, Hódász, Mátészalka, Gyüre és Mándok, Rakamaz, Kemecse, Gégeny, Demecser, Pátróha és Ajak.

UNG MEGYE

Akna-Szlatinán erős földlökéseket éreztek a közelmúltban. Kár sem épületekben, sem a sóbányában nem esett. A rengés éjnek idején néhány másodpercig tartott. A földlökések olyan erősek voltak, hogy a butorkok megmozdultak. Ez a természeti jelenség Akna-Szlatinán majdnem minden esztendőben ismétlődik.

VAN SZERENCSENK TISZTELT ÜGYFELEINKET ÉRTESÍTENI,

HOGY HOSSZAS TÁRGYALÁSOK UTÁN SIKERÜLT MEGALLAPODÁST LÉTESÍTENÜNK AZ ÓHAZAI BANKKAL, AMELY LEHETŐVÉ TESZI AZT, HOGY A KABELN KÜLDÖTT PÉNZKÜLDÉSEK LECKÉSEBB NYOLC NAPON BELÜL LESZNEK KIFIZETVE. ILY MÓDON TEHAT KIKÜSZÖBÖLTÜK AZON KÉSESEKET, AMELYEK SAJNOS A MULTBAN NÉHA ELOFORDULTAK ÉS AMELY KÉSESEK HELYREHOZÁSA TETEMES ANYAGI ALDOZATTAL VOLT ÁLTALUNK ELÉRHETŐ.

KÁBELDIJ CSAK 25 CENT

REMÉLVÉ, HOGY EZEN KIELENTÉSENKET TISZTELT ÜGYFELEINK FÖLEG A KÖZELGŐ KARACSONYI ÜNNEPEKRE VALÓ TEKINTETTEL ÖRÖMMEL FOGLJAK TUDOMOSUL VENNII ÉS NAGYBÉCSŰ PARTFOGÁSUKKAL FOGLJAK IRODANKAT TOVÁBBRA IS KITÜNTETNI,

Mint eddig, minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezőleg aláírt nyugtát kap kézhez. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajta kihozni, mi készségesen állunk rendelkezésére a szükséges okmányok beszerzésében és a hajójegyet kedvező részletfizetésre is tudjuk adni.

ÓHAZAI BÉLYEGEK — KÖZLEGYZŐI IRODA — FELVILAGOSÍTÁSOK!

ALEX. A. KELEN LIMITED

1456 City Hall Ave.

MONTREAL, Que.

SIR ADAMANTH TITKA

vonat vagy szétrugja a karscy hid szerkezetét, vagy kisklik és alázuhan a mélységbe. Mondom, mindez nem jutott eszembe. A felidézett veszedelemben csak egy fenségesen nagy ellenfelet láttam s úgy éreztem, hogy életemnek csak az esetben lenne további célja, ha ezen az ellenségen valaha győzni tudnék; ha hatalmamba igazhatnám a körülöttem tobzódó természeti elemeket melyeknek fellázadt öntudata és ennek megnyilatkozása oly magasztosan szép, hogy az eszmélő embert nem tapossa el, sőt fel-emeli. Mint a cikázó villám, úgy rohantunk át a hídon. A vonat nem siklott ki, a hid nem szakadt le, de a csőszervezete hullámba jött; rohanásunk mind erősebb lett s így súlyunkat nem érezte meg. Gyakorlatból tudtam, hogy nemsokára egy sziklafalba vágott éles kanyarulat következik. Rendszerint a kanyarulat elemészti a mozgást, de most oly sebességgel haladtunk lefelé, hogy a megmaradt erő is elegendő a biztos kisklikásra.

Még nem látszott a kanyar, mert az egy másik völgy oldalán vonult el, de tudtam, hogy néhány perc múlva odaérünk s ott lesz a Vég. Hirtelen átküszört agyamon az a gondolat, hogy a mozdony egymaga oly nehéz, mint három megterhelt kocsi, vagyis a mozdony ugyszólván maga után rántja az egész vonatot.

Miért siettessem én a vonatszemetélyzet halálát? Ha lekapcsolom a mozdonyt, az hamarabb fog a veszedelemben élni, mint a valamivel hátramaradó vonat. Az a néhány pillanat is meghosszabbítja létezését.

Utastitottam fűtőmet, hogy a szerkocsin másszon át az első teherkocsira, én magam kikapcsoltam a mozdonyt s ez néhány pillanat múlva egyedül robogott alá. A kocsisor elmaradt a kanyarulat fala mögött. Majd utólról nemsokára, ha a mozdony megállott! És ha utólról a felfordult mozdony ronsait, kocsijait — mint a gyerekek labdája — fognak szerteszétvetni ötemeletnyi magasságban, hogy forgácsokká zúzódnak lezuhanásukban. Ott nem lesznek sebesültek, ott nem lesz halálkiáltás. Az ilyen katasztrófa pillanat alatt öl.

És látja uram, mily véges az emberi elme! Még a biztos pusztulás kilátásában is csalódhatik! Az a rettegett völgy megnyílt és — szinte rosszul esett a biztató megmenekülés — a sziklaidal a hőtől fehérett, valamivel tovább egy bevágás látszott, magasan megtelve hóval.

DRUMÁR JÁNOS

Önfeláldozásom gondolata a megmenekülésre vezetett. Mihelyt a mozdony a havas sínekre ért, a surlódás rögtön beállott, ha nem is oly mérvben, hogy közvetlenül hathatott volna, de elegendő arra, hogy a hajtókerek támpontot találjon. A gyakorlatlan mozdonyvezető ilyenkor meggondolatlanul átfordítja a tolatyú-emeltyűt, ami rendszerint azt eredményezi, hogy a visszacsapódó emelő-kar messzire kilödi a meggondolatlan.

Mozdonyom rohanása lassanként alábbgyobbott, miáltal a kisklikás is elodáztatott s mihelyt sebessége annyira csökkent, hogy a gép sulya és ereje érvényesülhetett, rohanását a szabályozóval is mérsékelhettem, úgy hogy mire a hóval telt bevágásba jutottam, a kerekék alatt összenyomott hótömeg ellenállásával a mozdonyt végkép megállíthattam.

De nem vesztegettem e helyen. Hanem visszaindultam. Visszaindultam, hogy az utánamszáguldo vonatot megmentssem. Ugy-e bár elképzel: miképp?

Felhatoltam addig, ahonnan a mozdonynak ismét elegendő rohamot adhattam lefelé, úgyhogy midőn az alázuduló kocsisor közelembbe jutott, az elől teljes sebességgel ereszkedhettem alá. A kocsisort mind közelebb engedtem magamhoz, végre oly közelre, hogy összekapcsolhattam a mozdonyral.

Első hatásában megdöbbenő volt ez az ismételt egyesülés. Villámgyorsan taszított lefele a rettenetes erő. De mihelyt a havas talajra jutottunk, a mozdony szerepe mindjobban érvényesült s mikor a bevágásba értünk, képesek lettünk a megállásra, bár hét középső kocsi kisklott. A sebesülteket összeszedtük s az épen maradt kocsikkal lehaladtunk a legközelebbi állomásra, ahová az idővesztés dacára is háromnegyedórával hamarabb értünk be. Látszólag egészségesen tértem nyugalmra, de a visszahatás nyomban beállott. Az izgalom okozta idegfeszültség időt sem engedett a történetek végig gondolására. Heves idegláz rohant meg a megrabolt öntudatomtól. De nem teljesen. Valami csodálatos zagyvalékban keveredett össze az emlékezés a tífusz vízióval. Ha arról volna szó, talán el is tudnám mondani ezeket a fantasztikus álomlátásokat, melyek alatt irírozatosan szenvedtem.

De az nem tartozik ide. Az sem, hogy hat hétig tartott fogva a kór. Önt csak az a tény érdekelt, hogy a lábbadozás unalmas napjai alatt merész tervekkel kezdtem foglalkozni.

Apróhirdetések előre fizetendők

egkebb hirdetés 50 cent. Háromzori kúdes \$1.25. Kúdjel be Money rőron vagy bőlyegon a külsőnd hirdetésel.

ELADÓ DOHANYFARM — a cigarettadohány termelés központjában, 5 mérföldre Delhi-től (Ont.) eladó 100 akkeres dohanyfarm, melyhez még 100 akker csatlakozhat. Modern gépek, nehéz lovak, 4 nagy szárító ház, 2 nagy üveg ház. Kifutó talaj, kompánák által elismert jó dohány terem rajta. Az ideál termék az első napi vételen 20 centes egyenes ártban kelt el. Kedvező feltételek mellett azonnal átvehető. F.B. Babanes DELHI, Ont. 53-5

DELHI környékén termelt híres "Virginia" citrom-sárga gyenge cigarettadohány 5 font \$2.00, 15 font \$5.25, 100 font \$32.00 bérmentve. — Villágospiros gyenge vagy erősebb "burly" dohány 15 font \$2.25. L. Spanles R.R. No. 1. WALSINGHAM, Ont. 53-5

Elől az ember legalább holtját. TRÉFÁS KÖZMONDÁS

TYUKSZEMEIT

klírthatja, ha naponta háromszor Minard's Linimentet rácsöppent és

MEGSZARADNI HAGYJA!

MINARD'S
"KING OF PAIN"
LINIMENT

GABONA - TÖZSDE

BUZA — változatlan
No 1 65 cent No 2 63 c; No 3 61 c;
No 4 59 c; No 5 57 cent.

ZAB — változatlan

No 1 CW 31 cent No 2 CW 27 cent

ARPA — változatlan

No 3 CW 36 cent, No 4 CW 34 cent

LEN — változatlan

No 1 CW \$1.40 No 2 CW \$1.36

ROZS — változatlan

No 1 CW 44 cent No 2 CW 44

ÁLLAT - VÁSÁR

JÓ — változatlan

6.50 — 4.50

Küszepes — 2.50 — 3.25

OKOR — 25 centtel emelkedett

6. — 3.75 — 4.50

Küszepes — 2.00 — 2.50

Silány — 1.25 — 1.75

BIKA — változatlan

Jó — 1.15 — 1.25

Silány — .75 — 1.00

SERTES 15 centtel emelkedett

Válogatott — 5.75

Nehéz — 5.25

Könnyű — 5.25

No. 1. koca — 4.25

No. 2. koca — 3.75

BÁRANY — változatlan

Válogatott — 5.25 — 5.50

Silány — 2.50 — 3.50

BIRKA változatlan

Jó — 1.25 — 1.50

Silány — 0.75 — 1.00

PÉNZ-PIAC

(A Canadian Press nov. 18-i jelentése)

Amerikai dollár, vételnél — \$0.96 1/2

Angol font — \$5.31

Magyar Pengő — 28.25 cent

Cseh korona — 4.87 cent

Jugo dinár — 2.32 cent

Rumán leu — 1.05 cent

Budapesti jegyzés 1933 okt. 31-én

Kanadai dollár — P 3.60 — 3.80

Amerikai dollár — P 3.62 — 4.23